

श्रीअन्वु प्रकाशन (प्रा.)लि.

पूर्वाञ्चल

Purwanchal National Daily

सूचना

घर भाडामा दिँदा भाडामा लिने व्यक्ति/संस्थाको परिचय खुले अद्यावधिक विवरणसहितको कागजात लिई भाडामा बसेको र छोडेको विवरण र जानकारी नजिकको प्रहरी इकाइमा अनिवार्य दिने गरौं ।

नेपाल सरकार
सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय
सूचना तथा प्रसारण विभाग

वर्ष : २५ अङ्क : १३२ पृष्ठ : ४ बितामोड वि.सं. २०७६ चैत २८ गते शुक्रवार (Friday, April 10, 2020) नेपाल सम्वत् १९४० Web : www.purwanchaldaily.com मूल्य रु. : ५/- भारतमा भारु. : ४/-

लकडाउनको के औचित्य ?

अर्जुनधारा-९, कालिस्थानमा लकडाउनमा मल वितरण । तस्वीर: गीष्म पौडेल

भापा, चैत २७। कनकाई नगरपालिका-४ सुरुङ्गामा अहिले रसायनिक मल लिनेको भीड लागेको छ । त्यस्तै भीड अर्जुनधाराको कालिस्थानमा पनि देखियो । यी प्रतिनिधि घटना मात्र हुन् । कोरोनाको महामारीविरुद्ध लड्नका लागि सरकारले गरेको लकडाउनको अवधिमा कतै राहत त कतै मल वितरणको नाममा सरकारकै निकायहरूबाट लकडाउनको चरम उल्लंघन भइरहेको मात्र छैन, यस्तो कार्यले महामारीलाई निम्तो दिइरहेको छ । लकडाउनको अवस्थामा सामाजिक दुरी कायम गर्न भनिएको छ, एक व्यक्ति र अर्को व्यक्तिबीचको दुरी कम्तीमा ३ फिट बनाएर मात्रै अत्यावश्यक कामका लागि घर बाहिर नजान उर्दी जारी गरिरहेको छ । कनकाई नगरपालिका-४ सुरुङ्गामा भने मल किन्का लागि सयौं कृषकको भीड लागेको थियो । मल किन्का लागि जम्मा भएका कृषकहरू लकडाउन

र दुरीको कुनै प्रवाह नगरी जम्मा भएका थिए भने उनीहरूमध्ये धेरैले मास्क पनि लगाएका थिएनन् । किराना, औषधि पसललाई सामाजिक दुरी कायम गर्न भनिइरहेदा मल दोकानमा कुनै सावधानीका कुरा अवलम्बन नगरिनु स्थानीय सरकारको समेत डर नराखिएको बुझिन्छ । मानिसको भीड बढेको २ घण्टापछि कनकाई नगरपालिका प्रमुख राजेन्द्रकुमार पोखरेल र इलाका प्रहरी कार्यालय सुरुङ्गामा प्रहरीले भीड नगर्न अनुरोध गरेपनि कृषक समूह बल्लतल्ल आएको मल नलिइ नजाने अड्की कसेपछि केही भीड कम भए पनि भीडको निरन्तरता भने घटेको थिएन । कृषकलाई मल वितरणका लागि कुनै तयारी नगरी एककासी लामो समयमा मल दिँदा सुरुङ्गामा एकैदिन कृषकको यत्रो भीड जम्मा भएको हो । कृषकको यो भीडले सरकारले गरेको लकडाउनको खिल्ली उडाएको मात्रै छैन । गाउँ-गाउँमा रोगको त्रास समेत बढेको छ ।

बाथरुममै ढलेपछि...

आमाको निधन, दुबै छोरा विदेशमा

अवस्थामा सोच्ने नसकेको बज्रपात परेको छ- हल्द्वारी गाउँपालिका-१ डिम्बाखुट्टी निवासी मोहनप्रसाद सगौलालाई । उनका दुवै छोरा वैदेशिक रोजगारीमा छन् । दुवै छोरा घरमा नहुँदा महामारीका कारण मोहनप्रसादलाई चिन्ता त थियो नै । त्यसमाथि बाथरुम गएकी श्रीमती हृदयघातका कारण बाथरुममै ढलेपछि सगौलालाई बज्रपात परेको हो । ६४ वर्षीया

लकडाउन प्रभाव

श्रीमती नारायणीको हृदयघातका कारण निधन भएपछि सगौला परिवार मात्र होइन अहिले छरिछमेक समेत शोकाकुल छन् । सगौलालाका दुवै छोरा लोकनाथ र शंकर आमाको अन्तिम दाह संस्कारका लागि चाहेर पनि आउन सकेन अवस्था नरहेपछि सगौला परिवारमा पीडामाथि पीडा थपिएको हो । उनका तीन छोरीहरू रहेको बताइएको छ ।

भापाको कोषमा पाँच करोड

सरेन्द्र भण्डारी

बितामोड, चैत २७। भापाका १५ वटा स्थानीय तहमा स्थापना गरिएका राहत कोषमा पाँच करोड रुपैयाँभन्दा बढी रकम जम्मा भएको छ । जिल्ला समन्वय समिति भापाका प्रमुख सोमनाथ पोर्तेलका अनुसार नोबल कोरोना भाइरस कोभिड-१९ रोकथाम, उपचार तथा राहत कोषमा हालसम्म पाँच करोड दुई लाख ६० हजार ६ सय १७ रुपैयाँ जम्मा भएको हो । जसमा स्थानीय सरकारको तर्फबाट तीन करोड ९० लाख ९३ हजार रुपैयाँ जम्मा गरिएको छ भने बाँकी रकम स्थानीय संघ संस्था तथा दाताहरूले स्वैच्छिक रूपमा जम्मा गरेका छन् ।

जिसस प्रमुख पोर्तेल

धमाधम रकम जम्मा

लक्ष्मी उप्रेती

काँकरभिट्टा, चैत २७। मेचीनगर नगरपालिका प्रकोप व्यवस्थापनको खातामा आधादजन बढी संघ-संस्थाहरूले राहत रकम र सामग्री जम्मा गरेका छन् । नगरपालिकाको कोरोना भाइरस संक्रमण रोकथाम र राहत तथा उद्धार कार्य सञ्चालन कार्यविधि, २०७६ बमोजिम राहत वापत नगद सहयोग गर्ने इच्छुक संघ संस्था तथा व्यक्तिहरूले मेचीनगर नगरपालिकाको नाममा रहेको नेपाल बैंक लिमिटेड काँकरभिट्टा शाखा प्रकोप व्यवस्थापन कोष खाता ग-४ खाता नम्बर १०६०३००००००००५००४०००३ मा रकम जम्मा गर्न नगरपालिकाले आग्रह गरेको थियो । सोही अनुसार विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्था ऐन, २०७५को दफा ३को उपदफा २ बमोजिम गठित मेचीनगर विपद् व्यवस्थापन समितिमा धमाधम रकम जम्मा गर्ने क्रम बढेको हो ।

विहीवारमात्रै मेघासिटी इन्टरटेन्टमेन्ट प्राइम मेचीनगर-८ले नगद एक लाख एक हजार एक सय रुपैयाँ जम्मा गरी भौचर नगरपालिकालाई हस्तान्तरण गरेको छ । यसैगरी, भापाको बितामोडमा मुख्य कार्यालय रहेको हाम्रो नेपाल वचत तथा ऋण सहकारी संस्था, श्रीकृष्ण प्रणमी मन्दिरसहित प्रणामी युवा परिषदले क्रमशः ५१/५१ हजार रुपैयाँ नेपाल बैंकमा जम्मा गरी भौचर हस्तान्तरण गरेका छन् । हाम्रो नेपाल साकोसका अध्यक्ष भवानीप्रसाद दंगाल, उपाध्यक्ष पृथ्वी भुजेल, सचिव विशेश्वरप्रसाद लामिछाने, लेखा समिति संयोजक कृष्णराज कटुवाल, विभागीय प्रमुख सरोज दाहाल, बुद्धशान्ति सेवाकेन्द्र प्रमुख गोपाल मिश्रलगायतको पदाधिकारीहरूले चेक हस्तान्तरण गरेका थिए ।

(बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

बितामोड नगरपालिकाले सबैभन्दा धेरै रुपैयाँको कोष स्थापना गरेको छ । समन्वय समिति भापाका प्रमुख पोर्तेलका अनुसार बितामोड नगरको कोषमा ८३ लाख ८६ हजार ६ सय ९५ रुपैयाँ जम्मा भएको छ । जसमा नगरको तर्फबाट ५० लाख रुपैयाँ रकम जम्मा गरिएको छ । त्यस्तै दमक नगरपालिकामा ५७ लाख १० हजार रुपैयाँको कोष स्थापना भएको छ । कोषमा ३० लाख रुपैयाँ नगरले जम्मा गरेको छ ।

यता बाह्रदशी गाउँपालिकामा ५५ लाख रुपैयाँको कोष स्थापना गरिएको छ भने कनकाई नगरपालिकामा ४४ लाख १४ हजार ९ सय २२ रुपैयाँको कोष स्थापना गरिएको छ । बाह्रदशी गाउँपालिकामा पालिका आफैले ५५ लाख रुपैयाँको कोष खडा गरेको हो भने कनकाईमा ३० लाख रुपैयाँ नगरको र बाँकी रकम स्थानीय संघ-संस्था र दाताले प्रदान गरेको बताइएको छ । मेची नगरपालिकामा ४० लाख ८५ हजार रुपैयाँको कोष स्थापना गरिएको छ । जुन कोषमा ३५ लाख रुपैयाँ नगरपालिकाले जम्मा गरेको छ । त्यस्तै अर्जुनधारा नगरपालिकामा १६ लाख ५१ हजार रुपैयाँको कोष खडा भएको छ । जसमा १५ लाख रुपैयाँ नगरपालिकाले जम्मा गरेको छ ।

कचनकवल गाउँपालिकामा ३२ लाख ६६ हजार रुपैयाँको कोष खडा गरिएको छ । कोषमा गाउँपालिकाको तर्फबाट ३० लाख रुपैयाँ जम्मा गरिएको छ । यता कमल गाउँपालिकामा १९ लाख रुपैयाँको कोष खडा गरिएको छ । जसमा गाउँपालिकाको १० लाख रुपैयाँ रहेको छ । गौरादह नगरपालिकामा ३२ लाख २२ हजार रुपैयाँको कोष खडा गरिएको छ । जसमा नगरले ३० लाख रुपैयाँ जम्मा गरेको छ । गौरीगञ्ज गाउँपालिकामा ३७ लाख रुपैयाँको कोष खडा गरिएको छ । जसमा ३२ लाख रुपैयाँ गाउँपालिकाले जम्मा गरेको छ । भापा गाउँपालिकामा ३५ लाख रुपैयाँको कोष खडा भएको छ । जसमा २५ लाख रुपैयाँ गाउँपालिकाले जम्मा गरेको छ । बुद्धशान्ति गाउँपालिकामा १२ लाख ३२ हजार रुपैयाँको कोष स्थापना भएको छ । जसमा १० लाख रुपैयाँ गाउँपालिकाले जम्मा गरेको छ । भद्रपुरमा २७ लाख ९३

हजार रुपैयाँको कोष स्थापना भएको छ । कोषको सबै रकम नगरपालिकाकै रहेको जिल्ला समन्वय समिति भापाका प्रमुख पोर्तेलले बताए । यता शिवसताक्षी नगरपालिकाले १५ लाख रुपैयाँको कोष स्थापना गरेको छ । जसमा १० लाख रुपैयाँ नगरको रहेको छ भने हल्द्वारी गाउँपालिकामा १९ लाख रुपैयाँको कोष स्थापना भएको छ । जसमा १० लाख रुपैयाँ गाउँपालिकाको रहेको छ ।

(बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

बुद्धशान्तिमा २२ लाखको खाद्य सामग्री

बुद्धशान्ति, चैत्र २७। भापाको बुद्धशान्ति गाउँपालिकाले अतिविपन्न ज्याला मजदुरी गर्ने नागरिकलाई राहत स्वरूप २१ लाख ७७ हजार २ सय ५२ रुपैयाँको खाद्य सामग्री उपलब्ध गराएको छ । गाउँपालिकाका सबै ७ वटै वडाबाट अतिविपन्न नागरिकलाई खाद्यान्न वितरण गरिएको गाउँपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अतिरिक्त इन्द्रप्रसाद चापागाईंले बताए । वडागत तथ्याङ्कको आधारमा गाउँपालिकाका अतिविपन्न १७ सय ३५ घरसंख्याको ६ हजार ७

(बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

कोरोना भाइरस उपचार कोषमा रकम जम्मा गर्न आह्वान गरिएको सूचना

विश्वव्यापी महामारीको रूपमा फैलिएको कोरोना भाइरस (COVID-19) रोगको संक्रमणलाई फैलिन नदिन तथा सोको रोकथाम एवम् नियन्त्रणका लागि देहायको बैकमा 'कोरोना भाइरस संक्रमण रोकथाम, नियन्त्रण तथा उपचार कोष' खाता खोलिएको हुँदा इच्छुक व्यक्ति तथा संघ-संस्थाहरूले सो खातामा रकम जम्मा गरी सहयोग गरिदिनुहुन आह्वान गरिएको व्यवहोरा सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि अनुरोध छ ।

बैंकको नाम: राष्ट्रिय बाणिज्य बैंक
शाखा: सिंहदरबार परिसर
खाताको नाम: कोरोना भाइरस संक्रमण रोकथाम, नियन्त्रण तथा उपचार कोष
खाता नं. १९६००००११०१

नेपाल सरकार
सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय
सूचना तथा प्रसारण विभाग

नेपालीहरूको लागि मर्यादा सेवा

निशान्त मोटरसाइकल पाटर्स एण्ड सर्भिसिड सेन्टर

ROYAL ENFIELD को आधिकारिक बिक्रेता (डिलर) भएकाले ROYAL ENFIELD को सम्पूर्ण पाटर्सहरूमा १०% छुट गरिएको छ ।

7th ANNIVERSARY

सातौं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद उपलक्ष्यमा अटो, तीन चक्के टेम्पोको सम्पूर्ण पाटर्सहरू उपलब्ध गराउदै इन्डिजनसहितको सम्पूर्ण मर्मत सेवा सुचारु गरिएको छ ।

यहाँ जुनसुकै कम्पनीको मोटोसाइकल, स्कुटर र टेम्पोको सम्पूर्ण पाटर्स पाउनका साथै इन्डिजन मर्मत पनि गरिन्छ ।

निशान्त मोटरसाइकल पाटर्स एण्ड सर्भिसिड सेन्टर
पानीटकीको पहिलो जल्लो कार्यालय
निशान्त- ८३४००८४४/८३४००८४४
इण्डिया, ५८४०१६४४३ नेपाल

बाणिज्य संघले दियो लाख

वित्तमोड, चैत २७। बिर्तामोड क्षेत्रमा रहेका विपन्न परिवारलाई खाद्यन्न तथा अत्यावश्यक सामग्री खरिदको लागि बिर्तामोड नगरपालिकाले स्थापना गरेको कोरोना संक्रमण रोकथाम तथा व्यवस्थापन राहत कोषमा बिर्तामोड उद्योग बाणिज्य संघले एक लाख एक हजार रुपैयाँ प्रदान गरेका संघका अध्यक्ष

कुमार भट्टराईले बताए। संघका अध्यक्ष भट्टराई, उपाध्यक्षहरु राजु न्यौपाने, नारायण चिमरिया, कोषाध्यक्ष मनोज अग्रवाल, सदस्य सञ्जिव घिमिरे, व्यवसायी भरत ओडारीलगायतको टोलीले बिर्तामोड नगरपालिकाका प्रमुख ध्रुव वकुमार सिवाकोटीलाई रकम हस्तान्तरण गरेको संघका कार्यालय सचिव राजु गौतमले जानकारी दिए।

कोषमा अलैची व्यवसायीको सहयोग

वित्तमोड, चैत २७। नेपाल अलैची व्यवसायी महासंघले बिर्तामोड क्षेत्रमा रहेका विपन्न परिवारलाई खाद्यन्न तथा अत्यावश्यक सामग्री खरिदको लागि बिर्तामोड नगरपालिकाले स्थापना गरेको कोरोना संक्रमण रोकथाम तथा व्यवस्थापन राहत कोषमा एक लाख रुपैयाँ प्रदान गरेको छ।

महासंघका महासचिव सुवास भट्टराई, कोषाध्यक्ष निमेश मित्तल, सदस्यहरु सुजित वंशाल, होम सिटौला, सक्लाहाकार पवन विन्दल, कार्यकारी अधिकृत अनिल ढुंगाना लगायतको टोलीले बिर्तामोड नगरपालिकाका प्रमुख ध्रुवकुमार सिवाकोटीलाई रकम हस्तान्तरण गरेको थिए।

अब भापामै कोरोना परीक्षण

दमक, चैत २७। अब कोरोना भाइरस संक्रमण भए नभएको जिल्ला-जिल्लामा नै जाँच हुने भएको छ।

क्वारेन्टाइनमा रहेकाहरूलाई १४ दिन भएपछि घर पठाउँदै आएकोमा अब भने किट मार्फत कोरोना जाँच गरेर मात्र पठाउन जिल्ला प्रशासन कार्यालय भापाले सबै स्थानीय पालिकाहरूलाई परिपत्र गरेको छ। गृह मन्त्रालयको आदेश अनुसार भन्दा भापाका सबै स्थानीय तहमा जिल्ला प्रशासन कार्यालय भापाले परिपत्र गरेको हो।

अहिलेसम्म पालिकामा रहेका क्वारेन्टाइनमा रहेकाहरूलाई बिना जाँच घरमा थप क्वारेन्टाइनमा बस्ने शर्तसहित पठाउँदै आइएको छ। नयाँ परिपत्र जारी भएपछि अब क्वारेन्टाइनमा रहेकाहरूको जाँच हुनेछ। यसले कोरोना जाँचका लागि धरान पठाउनुपर्ने अवस्थाको पनि अन्त्य हुने बताइएको छ।

भापाको ...

जिल्ला समन्वय समिति भापाले समेत ५० लाख रुपैयाँको नोबल कोरोना भाइरस कोभिड-१९ रोकथाम, उपचार तथा राहत कोष स्थापना गरेको र सो कोषमा आठ नगरपालिकाले तीन/तीन लाख रुपैयाँ तथा सात गाउँपालिकाले दुई/दुई लाख रुपैयाँ गरी ३८ लाख रुपैयाँ जम्मा गर्न अनुरोध गरे पनि तीन वटा स्थानीय तहबाहेक अन्य पालिकाले रकम जम्मा नगरेको पौतेलको भनाइ छ।

नोबल कोरोना भाइरस कोभिड-१९ रोकथाम, उपचार तथा राहत कोषमा सबै स्थानीय तहले रकम जम्मा गरेको खण्डमा ३८ लाख रुपैयाँ जम्मा हुन्छ बाँकी रकम स्थानीय दाता र संघ-संस्थालाई जम्मा गर्न आह्वान गरिएको छ- पौतेलले भने-स्थानीय तहले सायद एक/दुई दिनमै रकम जम्मा गर्ने विश्वास लिएको छ।

भापाका २७ हजार विपन्न परिवारलाई पाँच लाख ८८ हजार केजी चामल वितरण

कोरोना भाइरस कोभिड-१९को संक्रमण फैलन नदिन गत चैत ११ गतेदेखि मुलुक लकडाउन हुँदा विपन्न परिवारलाई दैनिक गुजारा चलाउन समस्या परेपछि स्थापना स्थानीय तहले राहत वितरण कार्यलाई तीब्र बनाएका छन्। स्थानीय पालिकाले बडा कार्यालय र टोल विकास संस्थामार्फत ११ वटा स्थानीय तहले २७ हजार १ सय ४ परिवारका लागि ५ लाख ८८ हजार ४ सय १० केजी चामल वितरण गरेको जिल्ला समन्वय समिति भापाले जनाएको छ। चार वटा स्थानीय तहको विवरण आउन बाँकी रहेको जिल्ला समन्वय समिति भापाका प्रमुख पौतेलले बताए। पौतेलका अनुसार २७ हजार विपन्न परिवारका लागि ६९ हजार १ सय १ केजी दाल, ६० हजार १ सय ८६ केजी नून, २३ हजार ६

सय २३ लिटर तेल वितरण गरिएको छ।

केही स्थानीय तहले सावुन, चाउचाउ, आलु, चिउरा, चियापत्ती, चिनी, अण्डा समेत वितरण गरेका छन्। ११ वटा पालिकाले विपन्न परिवारका लागि १३ हजार ५ सय ३० थान सावुन वितरण गरेका छन्। भद्रपुर नगरपालिकाले खाद्यान्नसँगै नगरवासीका लागि १३० कार्टुन चाउचाउ वितरण गरेको छ। बुद्धशान्ति र भद्रपुर नगरपालिकाले ५५ हजार ४ सय २५ केजी आलु वितरण गरेको बताइएको छ। दमक नगरपालिकाले खाद्यान्नसँगै तीन हजार ६ सय १६ केजी चिउरा वितरण गरेको छ। भद्रपुर नगरपालिकाले एक सय ३० केजी समेत चिनी वितरण गरेको छ। कनकाई नगरपालिकाले आफ्ना नगरवासीलाई खाद्यान्नसँगै ६ सय ३० क्वारेन्टाइन वितरण गरेको बताइएको छ।

बिरामीको उपचारका लागि ४५ जना डाक्टर परिचालन

भद्रपुर नगरपालिकामा रहेको मेची अस्पताल सहित १५ वटा स्थानीय तहमा विरामीको उपचारका लागि ४५ जना चिकित्सक परिचालन गरिएको जिल्ला समन्वय समिति भापाले जनाएको छ। मेची अञ्चल अस्पतालमा १५ जना चिकित्सक सहित ८ जना नर्स, २६ जना सहयोगी र २ जना स्वयम्सेवक परिचालन गरिएको जिल्ला समन्वय समिति भापाका प्रमुख पौतेलले बताए। उनका अनुसार अन्य पालिकामा ३० जना चिकित्सक परिचालन गरिएको छ। पालिकामा १३३ जना नर्स, २२ जना ल्याब टेक्निसियन, ८७ जना सुरक्षाकर्मी र १२१ जना अन्य सहयोगी परिचालन गरिएको छ भने ६३ जना स्वयम्सेवक परिचालन गरिएको बताइएको छ।

अर्को ११ सय ७४ जना क्वारेन्टाइनमा भारत लगायत विभिन्न ३० वटा देशबाट भापा

भिर्त्रिका एक हजार १ सय ७४ जनालाई अहिले पनि क्वारेन्टाइनमा राखिएको छ। जसमा १ सय ३३ जना क्वारेन्टाइनमा छन् भने १ हजार ४१ जना होम क्वारेन्टाइनमा रहेका छन्। गत चैत १ गतेदेखि हालसम्म ९ सय ९९ जना विभिन्न ३० मुलुकबाट नेपालीहरू भापा भित्रिएको र ५ सय सात जना भारतबाट नेपाल भित्रिएकालाई क्वारेन्टाइन र होम क्वारेन्टाइनमा राखिएको जिल्ला समन्वय समिति भापाले जनाएको छ। कोरोनाको आशंकामा भापामा सात जनालाई मेची अस्पतालको आइसोलेसनमा राखिएको र उनीहरूको स्वास्थ्य परीक्षण गर्दा रिपोर्ट नेगेटिभ देखिएपछि घर पठाइएको छ।

त्यस्तै क्वारेन्टाइनमा बस्ने ७० जना समेत घर पठाइएको जिल्ला समन्वय समिति भापाले जनाएको छ। भापामा १५ वटा स्थानीय तहले २७ ठाउँमा क्वारेन्टाइन निर्माण गरेको र तीनमा ६ सय ९६ जनालाई राख्न सकिने जिल्ला समन्वय समिति भापाका प्रमुख पौतेलले जानकारी दिए।

धमाधम ...

यसैगरी भापाको वित्तमोडमा प्रधान कार्यालय रहेको सतासी बहुमुखी सहकारी संस्था लिले ५० हजार रुपैयाँ जम्मा गरेको छ। संस्थाले आफ्नो सामाजिक उत्तरदायित्व अन्तर्गत आफ्नो सेवाकेन्द्र रहेका जिल्लाभरिका ५ वटा स्थानीय तहलाई जनही ५० हजार रुपैयाँका दरले २ लाख ५० हजार प्रदान गर्ने निर्णय अनुसार मेचीनगर नगरपालिकामा ५० हजार रुपैयाँ प्रदान गरेको संस्थाका सञ्चालक सदस्य ध्रुव कनालले जानकारी दिए। कनालसहित लेखा संयोजक दिनेश शाक्य र धुलावारी सेवाकेन्द्र प्रबन्धक अनुप मेचेलगायतको टोलीले रकम हस्तान्तरण गरेको हो। नोबल कोरोना भाइरस कोभिड-१९बाट बच्न गरिएको लकडाउनमा

कोरोनाको चुनौतिलाई अवसरमा बदल्ने कि !

अब तरकारी किन्न भोला बोकेर बजारतिर जानुभन्दा अलिकति वारी खोसेर वा छतमा फलाउने हो कि ! यसको लागि टोल विकास संस्थाहरूले उत्पादन र बजारीकरणमा भूमिका खेल्नुपर्ला। भोलिको दिनमा महिनौं बन्द हुँदा पनि अभाव सिर्जना नहोस्।

महेन्द्रकुमार गिरी

पृष्ठभूमि:

अहिले हामी अकल्पनीय विश्वव्यापी महामारीको चपेटामा छौं। कोरोना भाइरस (COVID-19) को महामारीबाट उत्पन्न जटिल अवस्थाको कारण सिंगो विश्व कठिन समय र परिस्थितिबाट गुजिरहेको व्योहरा सबैलाई जानकारी नै छ। चिनको वृहान प्रान्तबाट फैलिएको यो भाइरस अहिले विश्वका २०९ भन्दा बढी देशहरूमा फैलिइ सकेको छ। यो भाइरसबाट सबैभन्दा बढी अमेरिका प्रभावित छ भने स्पेन, इटाली, जर्मनी, चिन, फ्रान्स, बेलायत लगायतका देशहरू समेत बढी प्रभावित रहेका छन्। विश्व स्वास्थ्य संगठनको तथ्याङ्कले विकसित देशहरू नै कोरोना भाइरसबाट बढी संक्रमित रहेको देखाएको छ।

कोरोना भाइरसको संक्रमणबाट सार्क मुलुकहरू भारत, पाकिस्तान लगायत सबै देशहरूमा संक्रमितहरूको संख्या बृद्धि भइरहेको छ। विश्वमा संक्रमितहरूको संख्या दिनानुदिन बढ्दो अवस्थामा नै रहेको छ। हालसम्म यसको उपचारको लागि खोप पत्ता लागेको छैन। यस चुनौतिको सामना गर्न सबै एकजुट हुनुपर्ने अवस्था आएको छ।

समस्याको आँकलन

विश्वमा कोरोना संक्रमित र मृत्यु हुनेहरूको संख्या भयावह हुने अनुमान गरिएको छ। हाल सम्म १२ लाखभन्दा बढी संक्रमित र मृत्यु हुनेको संख्या ७७ हजारभन्दा बढी पुगिसकेको अवस्था छ। केहीले यसलाई तेजो विश्वयुद्ध सरहको संज्ञा दिका छन् भने यस भाइरसका कारण दोस्रो विश्वयुद्धको भन्दा बढी संख्यामा मानिसहरू प्रभावित हुने आँकलन गरिएको छ। यो कोरोना भाइरसको कारण विश्वमा चरम आर्थिक मन्दी आउन सक्ने अर्थविज्ञहरूले औल्याएका छन्। जसको कारण लाखौंको संख्यामा रोजगार गुम्न सक्ने र गरिबी बढ्न सक्नेतर्फ संकेत गरिएको छ।

रोकथामका लागि विश्वका मोडल

अहिले कोरोना भाइरसको संक्रमण रोकथाम र नियन्त्रणको लागि विश्वको उत्कृष्ट मोडलको रूपमा दक्षिण कोरियाले प्रस्तुत गरेको छ। अन्य देशहरूमा लकडाउन भइरहँदा यहाँको जनजीवन सामान्य रहेको छ। दक्षिण कोरियाले अहिले सफलता पाउनुमा सन् २०१५मा MERS भाइरसबाट ३८

जनाको ज्यान गएपछि सरकारको ठूलो आलोचना भएको थियो। त्यसबाट सिकाई प्राप्त गरी यसपाली समयमा नै पूर्व तयारी गरेका कारण सफलता हाँसिल गर्‍यो। यहाँ सरकारले पहिलोपटक जनवरी २०मा कोरोना भाइरस देखापर्ने बित्तिकै आपत्कालीन बैठकबसी सम्पूर्ण तयारी गर्ने निर्णय गर्‍यो। त्यसपछि औषधि कम्पनीहरूलाई टेस्टिङ किट उत्पादन गर्न लगाई प्रतिदिन २० हजार किट उत्पादन हुन थाल्यो। त्यसपछि सम्पूर्ण जनताहरूलाई घमाघम परीक्षण गर्न थालियो। जनतालाई सहज बनाउन सार्वजनिक ठाउँहरूमा ६०० भन्दा बढी Testing Booth बनाई जाँच पाउन नै व्यवस्था गरिएको छ। यसबाट संक्रमितहरूको पहिचान हुन थाल्यो। सामान्यलाई घरमै बस्ने र गम्भीरलाई अस्पताल राख्ने व्यवस्था गरियो विदेशबाट आउने र संक्रमितहरूलाई एम्स र सीसीटीभीबाट निगरानी गर्ने व्यवस्था मिलाइयो। हाल यस भाइरसको मृत्युदर ०.७ प्रतिशत मात्र रहेको छ। कम्पनीहरूले स्वतःस्फूर्त रूपमा उद्योगहरू बन्द गरेका छन्, उनीहरूलाई सरकारले पूर्ण सहयोग गरेको छ। सरकारलाई जनताले पूर्णरूपमा साथ दिएका छन्। दक्षिण कोरियाको सरकार कोरोना भाइरस संक्रमण रोकथामको मुख्य ४ वटा रणनीतिमा लागीपरेको छ।

क) संकेत ठूलो आउनुभन्दा अघि नै एक्सन लिनु।
ख) अधिक रूपमा जाँच, पटक-पटक र सुरक्षित रूपमा जाँच गर्ने।
ग) संक्रमितहरू पत्ता लगाउने, अलग राख्ने र निगरानी बढाउने।
घ) संक्रमण रोकन जनतालाई सहभागी गराउने।

अहिले अन्य देशहरूले पनि यो मोडललाई अपनाउँदै छन्। यसैगरी क्याम्बोडिया, सिंगापुर, ताइवान र जर्मनीको पनि आफ्नै सफल

मोडलहरू रहेका छन्।

नेपाल हामीले पनि केही सिकौं

नेपालमा पहिलोपटक कतार एयरवेजबाट आएको यात्रुबाट कोरोना भाइरस पोजेटिभ देखियो। हाल सम्म ९ जना संक्रमित भई एक जना निको भइ सकेको अवस्था छ। नेपाल सरकारले यही चैत्र ११ गतेदेखि लकडाउन गरेको छ। यसअघि विफर, मलेरिया उन्मुलन गरेको अनुभव नेपालसँग भएता पनि अर्भै पनि ठूलो महामारीलाई थाम्न सक्ने पर्याप्त पूर्वाधार छैन। यसको लागि स्वयम् जनता नै रोकथाम र नियन्त्रणको लागि सतर्क हुन जरुरी छ। सामाजिक दुरी कायम गर्ने, सुरक्षा सामग्रीको प्रयोग र घरमै सुरक्षित बातावरणमा रहने उपायहरू अपनाउनु पर्दछ। आगामी दिनमा यस्ता संक्रमणहरूलाई परास्त गर्न केही राम्रा सिकाई तथा सम्भवनालाई लागू गरौं।

१. व्यक्तिगत सरसफाईलाई निरन्तरता

विगतमा साबुनपानीले हात धुन सिकाउन हामीलाई विदेशीनै आउनुपर्ने अवस्था थियो। यतिबेला सबै नेपाली हामी संक्रमणबाट बच्न पटक-पटक साबुन पानीले हात धुने, सेनीटाइजरको प्रयोग, मास्क लगाउने कार्य गरिरहेका छौं। अब हामीले सरसफाईको महत्व बुझ्यौं यसलाई निरन्तरता दिऔं।

२. आत्म निर्भरताको दिशामा

हामीले हिजोका दिनमा भारतले नाकाबन्दी गर्दा अवस्थामा पनि घुँडा टेकेनौं। अहिले पनि सीमा नाकाहरू बन्द गरिएका छन्। अब हामीले हाम्रो ठाउँमा उत्पादन हुन नसक्ने नून मात्र किनेर भान्सांमा खान चाहिने सम्पूर्ण कुराहरू उत्पादन गर्न सक्ने सबैले सामर्थ्य राख्न सक्नुपर्छ। हामीलाई चाहिने खाद्यान्न, मासु फलफूल, दूध, अण्डामा आत्मनिर्भर हुने तिर लाग्नु पर्दछ। अब तरकारी

किन्न भोला बोकेर बजारतिर जानुभन्दा अलिकति वारी खोसेर वा छतमा फलाउने हो कि ! यसको लागि टोल विकास संस्थाहरूले उत्पादन र बजारीकरणमा भूमिका खेल्नुपर्ला। भोलिको दिनमा महिनौं बन्द हुँदा पनि अभाव सिर्जना नहोस्।

३. स्वास्थ्य सरोकार

अहिले कोरोना भाइरसको संक्रमण भइरहँदा हामीसँग व्यवस्थापन गर्न सक्ने स्वास्थ्य संस्थाहरू पर्याप्त भएनन्। अहिले हामी विद्यालय र सार्वजनिक भवनहरूलाई क्वारेन्टाइन र आइसोलेसन अस्पताल बनाउन लाग्दै छौं। भोलि सञ्चै नै महामारी फैलिइ भयावह स्थिति आएमा हामीले कस्तो स्वास्थ्य सेवा पाउँछौं होला सहजै अनुमान गर्न सकिन्छ। त्यसैले आगामी दिनमा हरेक गाउँपालिका र नगरपालिकाले कम्तीमा एउटा सुविधासम्पन्न अस्पताल बनाउनेतर्फ स्थानीय जनप्रतिनिधिहरूको ध्यान जान जरुरी छ।

४. सूचना प्रविधिमा विस्तार

हुन त अहिले नेपालले सूचना प्रविधिको क्षेत्रमा धेरै फड्को मारेको छ। वैकिड क्षेत्रमा एटिएम, मोबाइल वैकिड, व्यवसाय क्षेत्रमा मर्चेन्ट वैकिडको अवधारणा आएका छन्। पत्रपत्रिकाहरूको अनलाइन माध्यमबाट पहुँच भने धेरै मात्रामा पुगेको देखिन्छ तर अनलाइन सेवालाई ग्रामीण क्षेत्रमा अर्भै विश्वास गर्न सकेको छैन। अर्भै पनि सिरानीभिन्न पैसा राख्ने चलन रहिरहेको छ। विद्यालयहरूले Distance Learning Course डिजाइन गर्न सकेका छैनन्। कार्यालय नगइ Work From Home को अवधारणा आउन सकेको छैन। अबको दिनमा अनलाईन सफिड गर्ने प्रणालि विकास गर्नु जरुरी छ। ग्रामीण क्षेत्रका समुदायहरूमा प्रविधि साक्षरतालाई समेत अधि बढाउनु जरुरी छ।

५. जनतालाई साभेदार बनाउने

हामीले गणतन्त्र प्राप्तपछि तिन तहको सरकार प्राप्त गरेका छौं। यस संक्रमणकालीन अवस्थामा स्थानीय सरकारले उल्लेखनीय कार्य गरेर जनताको मन जित्न सक्नुपर्दछ।

यस अवधिमा हामी स्वस्थ छौं भन्ने महशुस गराउन कोरोनाको टेप गर्न सक्ने बातावरण तयार गर्ने, हरेक टोल विकास संस्थाहरूमार्फत विपन्न पहिचान, विदेशबाट आउनेहरूको सूचना राख्ने, घरघरमा खाद्यान्न व्यवस्थापन गर्ने, किसानका उत्पादनलाई बजारीकरण गरिदिने साथै स्वास्थ्य र सुरक्षाको प्रत्याभूति गराउन सक्ने स्थानीय सरकारले जनताको मन जित्न सक्ने छन्। अहिलेको अवस्थामा सबै फुटेर होइन, जुटेर यस कोरोनावाइरसको लडाइँमा हातेमालो गरेर जीत हासिल गरौं।

(सामाजिक अभियन्ताको रूपमा परिचित गिरी सहारा नेपालका कार्यकारी प्रमुख तथा राष्ट्रिय सहकारी बैकका सञ्चालक हुन्।)

सस्तोमा घडेरी विक्री

भापाको बिर्तामोड-१, देवी पञ्चकन्या प्लटिडको उत्तरमा एक कट्टा आकर्षक घडेरी सस्तो मूल्यमा विक्रीमा रहेकोले खरिद गर्न इच्छुकले तत्काल सोभै सम्पर्क

आकर्षक घडेरी बिक्रीमा

भापाको अर्जुनधारा स्थित कट्टा-उड्डिममा कालोपत्रे भित्र बटोले छोएको ३६ फिट मुख भई पश्चिम फर्केको धरायसी तथा व्यापारीक प्रयोजनको लागि भिटाहरू एकमुष्ट वा टुक्रा गरी लिन चाहने व्यक्तिले सम्पर्क राख्नुहोला।
नोट: जम्मा जग्गाको क्षेत्रफल ११ कट्टा
सम्पर्क: नरेश श्रेष्ठ (मो. नं. ९८४२६२४१५०, ९८१७०२१८५४)

बिर्ता (सेफ्टी तथा ढल सफाई)

बिर्तामोड, भापा
(पहाडी क्षेत्रमा पनि यो सेवा उपलब्ध छ।)
मुपाल बुटाथोकी
023-545402
9825952677
9825952680
सेफ्टी तथा ढल सफाई गर्न परेमा हामीलाई सक्नुहोस्।

पूर्वाञ्चल

सम्पादकीय

इमानी अग्रसरताका खाँचो

चन्द्रकान्त ठकुर

मानवजातिको संहारक बनेको कोरोनाको कहर अनिश्चित भएको छ। यसले भौतिक विकासका सबै उपलब्धिलाई चुनौति दिएको छ। अमेरिका जस्तो विश्वको एक नम्बरमा पर्ने देशले पनि यसका अधि घुँडा टेक्नुपरेको छ। जित्ने धनवान हुनु वा शक्तिवान एउटा अदृश्य शक्तिसँग त्राहीमाम हुनुपरेको छ। विज्ञानको उपलब्धी उसका अधि बबुरा भएको यो बेला पशुपतिनाथले रक्षा गरेको भनिने गरेको हो रहेछ जस्तै भएको छ।

विश्वका ८० हजारभन्दा बढी मानिसले जीवन गुमाउनु परेको यो क्षणमा नेपाली सरहदभित्र सुरक्षित रहन पाउनु उनकै कृपा हुनसक्छ। मानवजातिको संहारका लागि अबै खर्च गर्ने शक्तिहरू नाथे अस्पृश्य विन्दुलाई पराजित गर्न नसकेर आत्तिएका छन्। हाम्रा नाट्य सम्राट बालकृष्ण समले भने जस्तै 'विज्ञान रोएर मरिरहेको' यो दुर्दशा भोग्नु नपरोस्, सचेत हुनै पर्दछ।

आज दुनियाँ वैदिक संस्कृति खोज्दैछ। वैदिक सनातन संस्कृतिको उच्चतालाई पर्गल खोज्दैछ। त्यसैले खासगरी त्यही परम्परामा जीवन पाएकाहरूले विचार, व्यवहार र संस्कारमा नवीनता खोज्नु अधि गम्भीर चिन्तन गर्नुपर्छ। उपचार नपाएर छटपटाइरहेकाहरूको आर्तनाद अनुभूत गर्नुपर्छ। कतिले यो संवेदनशील समयलाई निकट स्वार्थसँग जोड्न थालेको घटना सार्वजनिक भएको छ। ब्रह्मनालमा एकै सुत्तिन्छ र साथमा केही लान दिँदैनन् त्यो पनि सम्झनुपर्छ।

पद, पैसा र प्रतिष्ठा क्षणिक हुन्। मानिस कर्मले चिरञ्जीवी हुन्छ। त्यो दीर्घता त्याग, सेवा, समर्पण र उदारताले प्रदान गर्दछ। आजको विनाशक शक्तिका रूपमा उपस्थित महामारीकाबिरुद्ध लड्न सबै एक ठाउँमा उभिन जरूरी छ। वाद, विचार, वर्ग, धर्म र लिङ्गको साँघुरो घेराबाट बाहिर निस्केर सामूहिक युद्ध नीति अपनाउनुपर्दछ। त्यस्तो नीति भनेको स्वार्थत्याग हो र सुरक्षित रहन अप्रग्रहको इमान्दार पालना हो। राहतका नाममा, प्रतिरोध, उपचार वा अरु कुनै नाममा कुनै अवैध र अमानवीय कर्म गरिए कात्रोमा कसैले गोजी टाँसी दिँदैन हेक्का राख्नुपर्छ।

कोरोनाको त्रासले विश्व आक्रान्त छ। हुनेहरूलाई खानु र सुत्नु छ। विरामीलाई मर्नु कि बाँच्नु छ। नहुनेहरूलाई भोकै मरिन्छ कि भन्ने पीर छ। कसैलाई यही मौकामा कुम्ल्याउनु पनि होला। कसैलाई कुम्ल्यायो है भनेर औँल्याउनु पनि होला। अहिले मानिसका कुरा सुनु पर्छ, लाग्छ सबै कोरोना भाइरसका विशेषज्ञ हुन्। सबै मानिस अर्ती उपदेश गर्न मै व्यस्त छन्। पण्डितहरूको हुलमा अर्को भ्रूङ्कुवा हुन मन त छैन तर पनि विशेषज्ञता बिनाको उपद्रो सामाजिक सञ्जालहरूमा आएका र कामचुरा एकातिर कुम्लो बोकी ठिमीतिर भन्ने उखान चरितार्थ हुने कुराहरू जतातै छताछुल्ला भएको देख्दा लेख्नुको अर्थ कति लाग्छ थाहा छैन। त्यसैले लेखीक नलेखौँ गर्दै एउटा विचार लेख्न बसें।

बन्न जसरी कडा भएको समस्या मेरो कोमल कलमले कोट्याउन अप्ठ्यारो भइरहेको छ। के को होडमा कहाँ पुगेको विश्व एउटा सुषुप्त जीवको अधिनमा छ। धर्तीको विभाजन गरेर देश-देश र महादेशीय सीमाना निर्धारण गरेर मानव जातिले आफूलाई आफैँ अलग्याएको हो। धर्म्याउने, हफ्काउने र थर्काउने यति गर्दा नभए कब्जा गर्ने र मार्नेसम्मको साधन बनाएर मानिसले मानवता माथि एकाधिकारको रचना रचिरहेको छ।

शक्ति राष्ट्रहरूलाई यो थाह नभएको पनि होइन। एकदिन हाम्रो बिनास अवश्य हुन्छ। थाहा भएर कहिलेकाँही सुधारका लागि सम्मेलन पनि हुन्छन्। विश्वमा जहाँ सबै राष्ट्र प्रमुखहरूको भेलाबाट विश्व र मानव जातिको रक्षाका लागि मानवजातिका साथ निष्कर्ष पनि निस्कन्छ। तर, जब आफ्नो देश फर्किन्छ सम्मेलन भालुलाई पुरान हुन्छ। यो मसान वैराग्य जस्तो विचारले मानिसको कल्याण कसरी गर्न सक्ला ?। ८४ लाख प्रकारका प्राणी मध्ये मानिस अति चेतनशील छ। यति चेतनशील कि उभन्दा पछिको प्राणीले उसलाई कहिल्यै पछ्याउन सक्दैन। केवल उसको बिनास हुन्छ भने उसको

अदृदर्शिता र अकरमण्यताकै कारण हुन्छ। यो निश्चित छ।

कोरोना भाइरसको कुरा गर्ने नै हो भने पनि यो कहिँ न कहिँ मानव सभ्यतामा मानवको आविष्कारको कुनै न कुनै कुरासँग सम्बन्धित भएको हुनु पर्छ। किनकि मानिसले बैज्ञानिक चमत्कार र आधुनिक सभ्यता भनेर मानवीय मूल्य र मान्यता क्षय गर्दै लगेको छ। मानवका मौलिक विशेषता र खानपान, रहनसहन, प्राकृतिक नियमभन्दा बाहिर जान थालेका छन्। स्वतन्त्रताको नाममा मानिस स्वच्छन्द बन्दै गएको छ। भोलि जे होस् मानिस बेपर्वाह छ। आज जसरी भए पनि भयो। यही होडबाजीमा मानिसले आफ्नो चिहान खिन्दै गरेको समेत पत्तो पाएको छैन। त्यसैको फलस्वरूप आज विश्वमा यति कठोर दुःखहरू हामीले सामना गर्नु परिरहेको हो भन्न कुनै अप्ठ्यारो छैन। अफ्र यो फैलाउनमा त द्रुत गतिमा यात्रा गर्ने जहाजहरू त भन्नु प्रमुख साधन नै बने।

हाम्रा धर्मशास्त्रहरू पढाएर हेर्ने हो भने त्यहाँ सम्पूर्ण मानवजातिको भविष्यवाणीहरू गरेको पाइन्छ, र यो समयमा त्यसै पनि हुँदै गएको देख्न

सकिन्छ। हामी कहाँकहाँ चुर्चुरी र चुर्चुरी, हामीले त्यस कुरामा किन ध्यान नदिएको होला आश्चर्य लाग्दो कुरा हो। हामीलाई हाम्रा पञ्चवलेशहरूले यति धेरै सताएको छ। हामी किन साँचै मानव जातको बन्न नसकेको होला ? मानिसलाई मानव जस्तै हुनु पर्छ भनेर कसलाई भन्नु र कता फर्किएर भन्नु ? न फर्किने दिशा छ नत सुने ठूलो मानवको हिस्सा छ। भन्ने र सुनेने यो मानवता समर्थकहरूको सानो र पहुँच बाहिरको टीमले के यो पृथ्वीको रक्षा गर्न सक्ला ? बिहान बेलुका दुई छक खान, एक ओछ्यान निदाउन र शान्तिले परिवारसँग रमाउन के बिलगेट्स हुने

पर्छ ? के करोडौं, अरबौं कमाउने पर्छ ? भएर र विवेकहीन हुने पर्छ ? प्राचीनकालमा ऋषिमुनिहरू भक्ति, योग र तपको बलले संसारका सबै कुराहरूको अनुभव गर्थे। नाम कमाउन पैसा र मिथ्याको पावर हुनु पर्छ भन्ने केही छैन। मीरा, तुकराम, सुदामा, विदुर, धनी भएर नाम कमाएका हुन र ? उनीहरूसँग कुन शस्त्र र अस्त्र थियो ? कवि, नाटक, जिसससँग कुनकुन मिसाइलहरू थियो ? जब मानिसले आफ्नो विचारलाई दुषित बनाउँछ तब उसले त्यो स्वनिर्मित दुषित कुराको परिणाम भोग्नु पर्छ।

एटा भनाइ छ : "जसले भिँगा निन्छ उसले वान्ता गर्नुपर्छ।" आज मानव जाति त्यस्तै परिस्थितिमा गुञ्जिरहेको छ। माकुराको जालोमा भिँगा पच्यो भने जाति छटपटाउँछ त्यति बेरिदि जान्छ। ठीक त्यही तरिकाले मानिस अहंकारको ज्वालाभित्र रिस र द्वेषको मानसिकताले भन्नुभन्नु बेरिदि जाँदो र बिनासिँदो छ।

यसो भनिरहेका के अब यो मानव सभ्यता समाप्त हुन्छ त ? हैन म त्यो भनिरहेको छैन। मत के भनिरहेको छु भने अब यो कोरोना संकटबाट सिकेर मानिसले भ्रष्टाचारको जस्तो

तपस्या बस्ने र भगवानको विनास गर्ने मानसिकता त्यागेर प्रकृतिको रक्षा गर्दै सभ्य र सालिन मानवतावादी मानव बनेर विश्वशाान्तिको पथमा हिँड्नु आजको आवश्यकता हो। यसका लागि विश्वभरका राष्ट्र प्रमुखहरूको एउटा सम्मेलन र सही अर्थमा ऐक्यबद्धता आजको आवश्यकता हो। यसबाट मानव जाति र सबै धर्मका प्रवर्द्धकहरूको सम्मान र साँचो पुजन हुन सक्छ र हाम्रो जीवनको लक्ष्य साँचो अर्थमा पूरा हुन सक्छ। यसमा मानव जाति र अस्तित्वको रक्षा हुन सक्छ भन्ने छोटो टिप्पणी मात्र हो यो विचार।

कोरोनाबाट पार पाएका भन्छन्-

'सकभर हुन नदिऔं, भए आत्मबल बढाऔं'

धाइडका रिजन्त गौली कोभिड-१९को संक्रमणपछि घरमै आराम गरी अहिले निको भएका छन्। अमेरिकाको न्यूयोर्कमा बस्दै आएका ३१ वर्षीय गौलीले कोरोना भाइरसको संक्रमण पुष्टि भएसँगै चैत १५ (मार्च २८) देखि घरमै सेल्फ आइसोलेसनमा बसेर आफूलाई निको बनाएका हुन्। पाँच वर्षअघि अमेरिका गएका गौली अमेरिकी सेनाको रिजर्भ फोर्समा कार्यरत छन्। कोभिड-१९को त्रास बढिरहेका आफूलाई समेत संक्रमण भएपछि केही आत्तिएको तर घरमै सेल्फ आइसोलेसनमा बसेर चिकित्सकको सल्लाह बमोजिमको गतिविधि गरेपछि अहिले स्वस्थ अनुभव गरेको उनले बताए। फण्डे १० दिन कोरोनाविरुद्धको लडाइँमा अन्ततः मैले जित्न सकेँ। यसका लागि आत्मबल बलियो हुनु जरूरी छ। ठूलो औषधि भनेकै सकारात्मक सोच रहेछ- गौलीले भने- मुख्य कुरा म तन्दुरुस्त छु, मलाई सदैव भनेर कसैले नसोच्नुहोला र संक्रमण भइहाल्यो भने हेल्चेक्याइँ नगर्नुहोला।

कोरोना लाइभमा मरिन्छ भनेर डराइनुलाई अनुरोध गर्दै गौलीले लागेको खण्डमा पनि घरमै बसेर आफ्नो प्रतिरोधात्मक क्षमता बढाउन आवश्यक खाना खाने र चिकित्सकको सल्लाह अनुरूप गतिविधि गर्दा यो रोगमाथि जित हासिल गर्न सकिने आफ्नो अनुभवलाई साटो। शुरुमा ज्वरो आएको, ज्वरोपछि खोकी लागेको, ज्वरो घट्दै नघटेको र विस्तारै दिनहरू विट्टै जाँदा श्वास फेन कठिन भएको स्मरण गर्दै गौलीले भने- तर, आफ्नो आत्मबल बढाउँदै चिकित्सकको सल्लाह अनुरूपका गतिविधि गरे, आफूलाई भित्रबाट हार्न नदिन म लागीरहे। अहिले आराम अनुभव गरेको छु।

कोरोना लाइभमा मरिन्छ भनेर डराइनुलाई अनुरोध गर्दै गौलीले लागेको खण्डमा पनि घरमै बसेर आफ्नो प्रतिरोधात्मक क्षमता बढाउन आवश्यक खाना खाने र चिकित्सकको सल्लाह अनुरूप गतिविधि गरे, आफूलाई भित्रबाट हार्न नदिन म लागीरहे। अहिले आराम अनुभव गरेको छु।

कोरोना लाइभमा मरिन्छ भनेर डराइनुलाई अनुरोध गर्दै गौलीले लागेको खण्डमा पनि घरमै बसेर आफ्नो प्रतिरोधात्मक क्षमता बढाउन आवश्यक खाना खाने र चिकित्सकको सल्लाह अनुरूप गतिविधि गरे, आफूलाई भित्रबाट हार्न नदिन म लागीरहे। अहिले आराम अनुभव गरेको छु।

कोरोना लाइभमा मरिन्छ भनेर डराइनुलाई अनुरोध गर्दै गौलीले लागेको खण्डमा पनि घरमै बसेर आफ्नो प्रतिरोधात्मक क्षमता बढाउन आवश्यक खाना खाने र चिकित्सकको सल्लाह अनुरूप गतिविधि गरे, आफूलाई भित्रबाट हार्न नदिन म लागीरहे। अहिले आराम अनुभव गरेको छु।

अग्रह गर्दै सम्पर्क गर्ने गरिएको जनाउँदै उनले शुरुवाती लक्षणदेखि अस्पतालको उपचार पढाति र सेल्फ आइसोलेसनमा बस्दा आफूले गरेका गतिविधि बताउने गरेको उल्लेख गरे। सकभर कोभिड-१९को संक्रमण हुन नदिनका लागि विशेष ख्याल गर्न अग्रह गर्दै उनले यदि कोरोना लागिहाल्यो भने पनि आफ्नो आत्मबल बढाएर चिकित्सकले भने अनुरूपको कार्य गर्न सबैलाई सुझाव दिए।

यस्तै स्पेनको बार्सिलोनामा कोरोना भाइरसको संक्रमणपछि अस्पतालमा उपचार गराई विष्णु रिजाल अहिले घरमा सेल्फ आइसोलेसनमा बसेका छन्। संक्रमणका कारण सिक्किम विरामी भएका बार्सिलोनामा बस्दै आएका अर्थात्खोकी रिजाल आइसोलेसनमा भर्ना भएका थिए। घरमै आराम गरिरहेका उनी कोरोनाको संक्रमण भएमा उच्च मनोबल राख्न र रोग नलुकाउन सबैलाई अग्रह गर्छन्। अस्पतालबाट डिस्चार्ज भएपछि उनले सामाजिक सञ्जाल फेसबुकमा पोस्ट गर्दै जन्मपञ्चात मृत्यु शास्त्र सत्य हो। तर त्यो सत्यको विरोधमा हामी संघर्षशील रहिरहन्छौं। सायद यही नै जीवनप्राति को मोह पनि हो। दुई हप्ता अस्पतालको कष्टकर बसाइँपछि घर फर्केको छु, अहिले ठीक भएको छु- उनले भने।

यस्तै अमेरिका न्यूजर्सीका बेगम पण्डित पनि आफूलाई कोभिड-१९ को संक्रमणको लक्षण देखिएलगत्तै सेल्फ आइसोलेसनमा बसेकी थिइन्। ४७ वर्षका पण्डित लक्षण देखिएलगत्तै आइसोलेसनमा बसेका कारण उनका परिवारका अन्य सदस्यमा कोरोना संक्रमण हुन पाएन। संक्रमण पुष्टि भएपछि घरमै आराम गर्ने र गाह्रो भएमा मात्र अस्पतालमा आउन चिकित्सकले सुझाव दिएलगत्तै पण्डित आफू घरमै बसेको बताउँछिन्। अहिले घरमै आराम गरिरहेको छु। आराम अनुभव गर्न थालेको छु- उनले भनिन्- कोरोना लाइभमा आत्तिहाल्नुपर्ने छैन। यसलाई हल्का रूपमा पनि लिनुहुँदैन। चिकित्सकले भने अनुसारको गतिविधि गर्दा यो निको हुन्छ। आत्मबल बढाएर रोगविरुद्ध लड्ने हो। तर, सकेसम्म लाग्न नै दिनुहुँदैन।

उता अमेरिका म्यासाच्युट्स बोष्टनका राम धिताललाई पनि कोभिड-१९को संक्रमण भएको थियो। २५ वर्षदेखि अमेरिका बस्दै आएका उनी घरमै सेल्फ आइसोलेसनमा बसेका थिए। अहिले आफूले पूर्ण स्वास्थ्यलाभ गरेको उनले राससलाई बताए। कोरोनाभाइरस पोर्जेन्ट देखिएपछि चिकित्सकको सल्लाहमा घरमा बसेर आराम गरे- उनले भने- मेरो पहिलादेखि नै मुटुको समस्या थियो, त्यसले गर्दा अलि चिन्तित थिएँ तर म डराएको थिइँन, नियमको पालनाले मलाई ठीक हुन्छ भन्ने नै लागेको थियो।

उनले संक्रमणको अवधिभर आफूलाई तापक्रम बढ्ने र घट्ने भइरहने गरेको सुनाए। उनले घरमा आफू आइसोलेसनमा रहँदा चिकित्सकको परामर्शमा ज्वरो घटाउने औषधि पनि खाए भने घरेलु रूपमा साँजिले गर्न सकिने तातोपानी, बेसार, ज्वानो आदिको प्रयोगलाई तीव्र बनाएको जानकारी दिए। त्यसो त आफ्नै छोरी नर्स र श्रीमती पनि स्वास्थ्य क्षेत्रमै काम गर्ने भएकाले पनि आफूलाई हेरचाह राम्रो भएको उनलाई लागेको छ।

बेलुकाको समयमा त मैले भिक्स हालेको तातोपानीको वाफ सिरकले छोपेर लिने गर्दथे। बेलुकी खोकी लाग्दा ज्वानोपानी पनि खान्थे। उनले भने- विश्व स्वास्थ्य सङ्गठन वा सिडीसीको गाइडलाइन्समा भएका सुझावको पालनाका साथै नेपालमा प्रचलित घरेलु उपायहरूको अवलम्बन गर्न समेत धिताल सबैमा आग्रह गर्छन्। अहिले पनि क्वारेन्टाइन 'मेन्टेन' गरेर घरमै बसेका छौं। सकभर कोभिड-१९को संक्रमण लाग्न नै नदिनेतर्फ सबैको ध्यान हुनुपर्नेमा चिकित्सकको समेत भनाइ छ। कोभिड-१९ लाइभमा मरिहालिन्छ भनेर डराउनु नहुने बताउँदै अमेरिका नेपाल मेडिकल फाउन्डेसनका अध्यक्षसमेत रहेका डा. सन्तोष सापकोटाले लक्षण देखिए बेलैमा चिकित्सकको सम्पर्कमा जान सबैमा सुझाव दिए।

कोभिड-१९लाई गम्भीरतापूर्वक लिइ सकभर लाग्न नै नदिनेतर्फ जोड दिनुपर्ने बताउँदै डा. सापकोटा भन्छन्- रोग लाग्नु भनेको मान्छेको स्वास्थ्यमा असमान्य स्थिति सिर्जना हुनु हो, त्यसैले सकभर लाग्न नै नदिन सचेत बनुपर्दछ। यदि लागिहाल्यो भने पनि चिकित्सकको परामर्शमा होम आइसोलेसनमा बसेर पनि निको हुन सकिन्छ, यो निको हुने दर धेरै छ।

अभिव्यक्ति

नकारात्मकता भने पनि भन्नुहोस्

बाटो पछि बनाऊ, अहिले ज्यान बचाऊ

लोकराज ढकाल

पत्रकारिताको २५ वर्ष जति काठमाडौंका गोरखापत्र, बिमर्श, सुरुची, देशान्तर, बार्तालाप, जनमञ्चमा रिपोर्टिङ गर्दा होस्, भाषाका पूर्वाञ्चल, अर्जुनधारा, नयाँ सन्दर्भ, भुल्केधाम लगायतमा संस्थापकको रूपमा सम्पादन गर्दा समेत कहिल्यै नकारात्मक समाचार लेखिएन। अन्य संस्थामा काम गर्दा पनि यो प्रवृत्तिलाई निरुत्साहित गरियो बरु एकाध घटनामा अपमानित भएर सहियो। फेसबुकमा त कहिल्यै नकारात्मकतालाई स्थान नै दिइएन, तर आज जसरी लिनुहोस् यो सुभाब र भोगेको तीतो यथाथ हो लेखेपनि भयो। कुनै व्यक्तिलाई होइन, प्रवृत्ति विरुद्ध हो, जे परला-परला, के भएका हाप्पा नेता, अगुवाहरू अतिकति आफै गम्भीरतापूर्वक सोच्नु होस् त? तपाईंको गेटमा १७ दिनदेखि भोटै ताल्ना लागेको छ, तल्लि-मास्तिर भोक भोकै मानिस छटपटीमा छन्, यसो र खेदेख गर्नुपर्छ कि पढेन? खाडी, मलेभिया लगायतका विदेशमा पनि, छोरा, परिवारका अन्य सदस्य भएका परिवारलाई बाहिर निस्केर के छ तपाईंको आफन्तको खबर फोनमा कुरा हुँदैछ? मात्रै भन्दा त्यो परिवारलाई कति राहत होला, राहत भनेको चामल र दाल तरकारी मात्रै हो? सडकमा रहेका स्वास्थ्यकर्मी, सुरक्षाकर्मीलाई के छ भाइबहिनी? मात्रै भन्दा कति खुशी होला, उनीहरूको कति हौसला बढला? आफू टुलोमा पसेर अरुको हौसला बढ्छ? के हौसला बढाउनु

राहत होइन? एकैले निस्कदा प्रहरीले समात्दैनन् तपाईंलाई खुशी हुँदै उल्टै सलाम गर्छ। धेरै दिन भयो होला नमस्ते, सलाम खान नपाएको त्यो पनि पूरा होला? के नेतृत्व भनेको संकटकै लागि होइन? नेतृत्वको सही मूल्यांकन संकटमा हुन्छ, ती तपाईंको भोटर, कार्यकर्ता, जनता होइनन् ती चाहिँ भोकभोकै मर्नुपर्ने अरुको सेवा गर्नुपर्ने तपाईंलाई घरमा बसेर पालिका प्रमुख, वडाध्यक्ष, सुरक्षा निकाय, स्वास्थ्यकर्मीले यसो गर्नुपर्ने, उसो गर्नुपर्ने, यो हुनुपर्ने उ भयो, यो भएन? भन्ने अर्ती-उपदेश, आदेश मात्रै दिने? आफू चाहिँ कतै ननिस्कने, हिजो जस्तै भोलि चुनाव लड्नु पर्ला त? तपाईं चाहिँ बाँचेर जनता कार्यकर्ता नै सकिए भने के लड्ने? नडराउनुहोस् मरिदिने? दुरि कायम गर्नुहोस्, सजगता अपनाउनु होस्, जितेका हारेका सबै लै राजनीतिको नाममा लाजनीति नगर्नु होस् अहिले राजनीति गर्ने बेला होइन, जितेकाले काम गर्दैछन्। कमी-कमजोरी भए त्यसलाई हटाउनेतर्फ लाग्नुपर्छ, प्रत्यक्ष उपस्थिति भएर सुभाब दिनुहोस् त अर्को आस्था भएकाले पनि सहजै स्वीकार गर्दछ, खुशी नै हुन्छन् तर घरमा बसी-बसी अडर गर्दा त समस्या आउँछ त? यहाँ त आफ्नै भनाउंदाको पनि खैरो खनाइ छ, यो के भइराखेको हो? एकअर्का भन्ने सबैकुटा बिसेर अहिलेको समयमा कोरोनाविरुद्ध लड्नु पर्छ कि पढेन? छुट्टै राजनीति नगरौं, अब जनताले सबै कुरा बुझेका छन्, हिजो निर्वाचनमा हाने जित्ने दुवैले यो कठिन घडीमा मेरो तरो होइन

हाम्रो भन्नुपर्छ, त्यसैमा महानता फल्कन्छ भन्नु होला। यसो अलि-अलि के हिँडेको बडो सुभाब दिने, माफ गर्नुहोस्, होइन, भाषामा जितेका, हारेका संघीय, प्रदेश, पालिका प्रमुख, उपप्रमुख लगायत विगत र वर्तमानमा महत्वपूर्ण पदमा रहेका व्यक्तित्वको, टिकाटीपणी गाउँ घरमा शुरु हुन थालेको छ। काम बेगर लखर-लखर नहिँडौं, तर कमसेकम आफ्नो पालिका नभए घरबिचिपरि त केही न केही गरौं? मानवीय सेवामा हिँड्ने, गाउँघर जाने नेताको लागि मैले लेखेको होइन उहाँहरूलाई नमन गर्दछु। प्रदेशका माननीयसहितको टोली आएर भाषामा भए गरेका काम र समस्याको बारेमा छलफल गरियो (५ पार्टीका सांसद थिए)। नेकपाका नेता देवराज घिमिरे, गुरु बराल, नेकपा भाषाका अध्यक्ष, जिल्ला समन्वयका प्रमुख त्यस्तै कांग्रेस पार्टीका मोरङ, सुनसरी, भाषाका सभापति लगायत हुनुहुन्थ्यो, त्यसो टाढाबाट आउनुभयो खोइ उहाँहरूका पनि परिवार होलान् त? फेरि पनि भने यो लेखाइ व्यक्तिलिखत होइन प्रवृत्तिलाई हो? सजग रहौं, सुरक्षित रहेर कम्तीमा मानवीय सेवाको क्षेत्रमा विगतका सबै अप्रह, पूर्वाग्रह बिसेर काम गरौं। अन्त्यमा मलाई कसैले एक शब्द पनि नराम्रो भनेको छैन, त्यसैले रोष हो कि भन्ने नसम्झनु होला एक व्यक्तिले पनि मलाई केही भनेको छैन? मेरो वर्तमान यथाथता राख्ने प्रयास मात्रै हो, अरु जिल्लामा के छ मलाई त्यति थाह छैन? यो विचार भाषा जिल्लाको लागि मात्रै हो।

विष्णुप्रसाद पोखरेल

कोरोना भाइसको संक्रमणका कारण अहिले देश लकडाउनको अवस्थामा रहेको छ। मूलकमा एक प्रकारको स्वास्थ्य संकट आइलागेको छ। समयमा नै लकडाउन गरेर कोरोना भाइसको संक्रमण रोक्न राज्यले चालेको कदम प्रशंसनीय र उदाहरणीय रहेको छ। जबसम्म संकट कायम रहन्छ, तबसम्म यो लकडाउन जारी रहनुपर्छ। अहिले सामाजिक संघ-संस्था तथा व्यक्तिले सरकारलाई यो संकटबाट बचाउनका लागि सरकारले बनाएको राहत कोषमा आर्थिक सहयोग गरिरहेका छन्। स्थानीय सरकारलाई चामल लगायतका अत्यावश्यक वस्तु दैनिक उपभोग सामग्री प्रदान गरिरहेका छन्। गरीब तथा अतिविपन्नमा यो पुगोस् भनेर। स्थानीय सरकारले होस् वा केन्द्र सरकारले किन नहोस्। प्रदेश सरकारले पनि विकास बजेटबाट कम्तीमा पनि २५ प्रतिशत कटौती गरेर भए पनि अहिलेको अवस्थामा अस्पतालहरूलाई सुविधासम्पन्न

बनाउनुपर्छ। कोरोना भाइससँग युद्ध मैदानमा खटिएका स्वास्थ्यकर्मीहरूलाई आवश्यक सबै उपकरण तथा सुरक्षा कवच प्रदान गर्नुपर्छ। स्वास्थ्यकर्मी र सुरक्षाकर्मीको तलब काट्नु हुन। विदा दिइएका कर्मचारीहरूको विषयमा जे गर। यो अवस्थामा प्रहरी बिना सुरक्षा कवच सडकमा छन्। स्वास्थ्यकर्मीहरू क्वारेन्टाइन र अस्पतालमा छन्। जनप्रतिनिधिहरू फिल्डमा रहेका छन्। उनीहरूप्रति उच्च सम्मान गर्नुपर्छ। आखिर यो दुई महिना अब केही काम अघि बढेन भने यो दुई महिनामा हुने खर्च सबै कोरोना रोकथाममा लगाऊ। यसले भोलि आउने अन्य स्वास्थ्य संकटबाट पनि बच्न पुग्छ। सांसदहरूलाई दिइने बजेट अहिले प्रत्येक निर्वाचन क्षेत्रमा कोरोना भाइस रोकथाम तथा नियन्त्रणका लागि प्रयोग गर। जनता नै बाँचेनन् भने कस्का लागि राजनीति गर्ने हो? यसर्थ प्रत्येक निर्वाचन क्षेत्र वा नगरपालिका वा स्थानीय तहमा कोरोना जाँचको व्यवस्था मिलाउ। सरकारले नाफाको केही प्रतिशत सामाजिक क्षेत्रमा खर्च गर्नका लागि बैक तथा वित्तीय संस्था तथा कम्पनीहरूलाई अनिवार्य गरेको छ। त्यो रकम अहिले अग्रिम रूपमा लिएर त्यसलाई उपयोग गर। तर, जनताको जीवन रक्षा गर। यो अवस्थामा राजनीतिक आस्था र लोकप्रियताको माध्यमको खोजी नगर।

महामारीमा सूचनाको हक

आदित्य दाहाल

अहिले हामी सबै लकडाउनमा छौं। यो बेला सही सूचना र तथ्यहरूको महत्व निकै हुने महशुस गरिरहेका छौं। त्यसैले आज हामी कोभिड-१९ अर्थात् कोरोना भाइसको महामारीका कारण भइरहेको लकडाउनको यस्तो सकसपूर्ण अवस्थामा नागरिकको सूचनाको मौलिक हक हाम्रो देशमा पनि कसरी सुनिश्चित गराउने भन्ने सन्दर्भमा चर्चा गर्दैछौं। यसबारे विश्वभरि नै चिन्ता र जागरुकता पनि छ। यो बेला सूचनाको हक नियन्त्रित गर्ने कि भन्नु सबल बनाउने भनेर। कोभिड-१९ अर्थात् कोरोना भाइसको व्यापक महामारीको समयमा र संक्रमण फैलिरहेको अवस्थामा सरकारले लकडाउन गर्ने घोषणा गरेसँगै केन्द्रदेखि गाउँसम्मका सबै सार्वजनिक निकायहरू यतिबेला बन्द रहेका छन्। समयमा आम नागरिकमा सूचनाको हक सुव्यवस्थित रूपमा हुन सकोस् भन्ने हाम्रो चासो पनि छ। यससन्दर्भमा सार्वजनिक निकायहरूले आफ्ना सूचना भन्नु सरल रूपमा प्रवाह गर्नु र सूचना मान्ने मागकर्तालाई पनि सरलरूपमा सहयोग पुगोस् भनेर राष्ट्रिय सूचना आयोगले सबै निकायको ध्यानाकर्षण गराएको छ। जुन सरकारात्मक पहल हो।

चिया श्रमिकलाई तत्काल राहत दिन माग

वित्तमोड, चैत २७। भाषामा सञ्चालित चिया बगानमा कार्यरत मजदुरहरूले समयमा ज्याला नपाएको र लामो समयसम्म लकडाउन हुँदा आफूहरू भोकभोकै मर्नु पर्ने अवस्था सृजना भएको बताएका छन्। श्रमिक सम्बन्ध उद्योग प्रतिष्ठानले श्रमिकलाई समयमा ज्याला नदिएको र सरकारले समेत राहत वितरण नगर्दा मजदुरलाई समस्या भएको भन्दै नेपाल ट्रेड युनियन कांग्रेस भाषाले चिया श्रमिकलाई तत्काल राहत उपलब्ध गराउनुपर्ने माग गरेको छ।

राज्यले पनि राहत नदिदा उनीहरू र उनीहरूका परिवार भोकभोकै मनुपर्ने अवस्था सृजना भएको छ, उनीहरूलाई तत्काल राहत उपलब्ध गराइनुपर्छ- अध्यक्ष अधिकारीले भने- 'जसका लागि चिया बगानमा कार्यरत मजदुरका लागि सरकारले छुट्टै राहत प्याकेज घोषणा गर्नुपर्छ।' कामविहीन भएर घरमा बसेका मजदुरलाई गुजार चलाउन मजदुरको ज्याला तत्काल उपलब्ध गराउन चिया उद्योग, प्रतिष्ठानसँग नेपाल ट्रेड युनियन कांग्रेसले माग गरेको छ। एक

विज्ञापित प्रकाशित गर्दै कतिपय चिया बगानमा कार्यरत मजदुरलाई यस्तो जोखिमको अवस्थामा पनि असुरक्षित तरिकाले काममा लगाउने कार्यमा सरकारबाट आदेश हुनु दुर्भाग्य हो भन्दै विद्यमान अवस्थामा मजदुरलाई असुरक्षित तरिकाले काममा नलगाउन सम्वन्धित उद्योग प्रतिष्ठानलाई आग्रह गरिएको छ। सरकारले चिया बगानमा कार्यरत श्रमिकका लागि तत्काल राहत प्याकेजका कार्यक्रम नल्याए भोका श्रमिक र उनीहरूका परिवार सडक निस्कने अवस्था आउने भन्दै सरकारलाई श्रमिकका विषयमा गम्भीर बन्न ट्रेड युनियनको आग्रह छ। यसैबीच प्रमुख जिल्ला अधिकारी उदयबहादुर राना मगरको अध्यक्षतामा बसेको बैठकले चिया बगानमा कार्यरत सर्वपक्षीय बैठकले चिया बगानमा सिञ्चाई गर्ने, विषादि छर्कने, नालाहरू सफा गर्ने, टूलो भएको चिया रिक्विपड गर्ने लगायतका काम स्वास्थ्य सम्बन्धी मापदण्ड अपनाएर मात्र गर्न गराउने निर्णय गरेको छ।

नवजात शिशु मृत फेला

सुनसरी, चैत्र २७। सुनसरीको इटहरी उपमहानगरपालिका-८ गैसारमा रहेको नमुना कलेज पूर्वपट्टिको कल्भर्टमा नवजात शिशुको शव फेला परेको छ। बुधवार उक्त स्थानमा भर्खरै जन्माएर फालेको जस्तो देखिने नवजात शिशु मृत अवस्थामा रहेको भनी स्थानीयहरूले

सूचना दिएसँगै इलाका प्रहरी कार्यालय इटहरीबाट प्रहरी टोली खटी गई कानुनी प्रक्रिया पूरा गरी शव परीक्षणको लागि बीपी कोइराला स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान धरान पठाएको छ भने अन्य थप अनुसन्धान भइरहेको उक्त कार्यालयले जनाएको छ।

भिरबाट लडेर एक जनाको मृत्यु

संखुवासभा, चैत्र २७। संखुवासभाको पाँचखपन नगरपालिका-६मा भिरबाट लडेर एक जनाको मृत्यु भएको छ। उदयपुर जिल्ला घर भई संखुवासभाको पाँचखपन नगरपालिका-१ जौवारीमा रहेको ससुगली घरमा बस्दै आएका ३५ वर्षीय पदमबहादुर राई मामा ससुराको घरतर्फ जाने

क्रममा बाटोमा रहेको भिरबाट लडेर घटनास्थलमा नै मृत्यु भएको जिल्ला प्रहरी कार्यालय संखुवासभाले जनाएको छ। घटनास्थलमा इलाका प्रहरी कार्यालय वानाबाट प्रहरी टोली खटी गई कानुनी प्रक्या पूरा गरी अन्य थप अनुसन्धान भइरहेको जिल्ला प्रहरी कार्यालय संखुवासभाले जनाएको छ।

पत्रिका समयमा पाउनु भएको छैन ?
मो. ९८०७९१०२२२
पत्रिकाको ग्राहक शुल्क भुक्तानी गर्नलाई निम्न नं. मा सम्पर्क गर्नुहोस्।

वर्गीकृत विज्ञापन
कर्मचारी आवश्यकता
सेक्युरिटी गार्ड (महिला-पुल) १५ जना
Math/English Teacher: ४ जना
Math/Science Teacher: ४ जना
कुर्क : ७ जना (वित्तमोड, इलाम, काँक्रेभिट्टा)
वेटर : ११ जना (वित्तमोड, इलाम, फिक्कल)
हाउस किपिङ : ६ जना (वित्तमोड, इलाम)
सिल्लर: ८ जना (वित्तमोड, इलाम, काँक्रेभिट्टा)
घरमा काम गर्ने : ४ जना (महिला)
नेपाल जस्टि
केयर सर्भिस् प्रा.लि.
वित्तमोड : ०२१-५४६६६६/९८२६९२०००१
इलाम: ०२७-५२०१४०/९८२६९२०००२
हिजोको सुनवाँदीको भाउ
छापाबाला सुन : ७७,०००/-
तेजाबी सुन : ७६,७००/-
असल चाँदी : ७२५/-

सागा सेफ्टी ट्याङ्की तथा ढल सरसफाई
भाषामै पहिलोपटक ब्याकम सिस्टमको टूलो र सस्तो ढल तथा सेफ्टी ट्याङ्की सरसफाईको लागि हामीलाई सम्झनुहोस्।
सागा सेफ्टी ट्याङ्की
सम्पर्क: ९८२४८९१७५, ९८४४६४७०६७, ९८०६०८३८७६, ९८६२६४८२८२२

आवश्यकता
सेक्युरिटी गार्ड:- ४० जना (महिला/पुल)
यहाँ ति.शुल्क सेक्युरिटी ट्रेनिङ गराइन्छ।
सेगेन स्टा र सेक्युरिटी सर्भिस् प्रा.लि. वित्तमोड भद्रपुररोड
०२३-५४३००२/५४६६९१६, ९८०१४१६८५०, ९८०१४१६८५१, ९८२४६७३५५

सेफ्टी ट्याङ्की सफा गर्नु परेमा हामीलाई सम्पर्क गर्नुहोला।
भाषा सेफ्टी ट्याङ्की तथा ढल सरसफाई
वित्तमोड, भाषा
सम्पर्क: ९८४४६४७०६७, ९८०६०८३८७६/०२३-५४३००२ अफिस सभाका: ०२३-५४६००५
आफ्नै राईमैज्या टूलो ब्याकम सिस्टमको ट्याङ्कीबाट सफाई गरिन्छ।
मोबाइल: ९८४४६४७००७

बिना अपरेशन सफल उपचार
रक्ष एवम् अनुभवी डाक्टरहरूद्वारा दैनिक चेकजाँच तथा सफल उपचार।
उपचार हुने समस्याहरू:
- कम्मर, गर्दन दुख्ने, घुडा दुख्ने, नसा ब्यापिएको, शरीर फुसफुसाउने
- बाइर, कोलेस्ट्रॉल, ग्यास्ट्रिक, कब्जियत
- पायलस, फिसर, फिस्टुला, पिनस, सुगर, प्रेशर
- खोकी, जण्डिस, छातीको वाग, मुगीलाको पत्थरी, एलर्जी, डण्डीफोर
- महिला तथा पुरुषका गुन रोगहरू, माइघन, अनिद्रा, प्रोस्टेट
- बाय युरिक एसिड, कुप नाम भएको
- प्यारालाइसिस, मुष बापिएको आदि।
बिर्ता आयुर्वेद एण्ड फिजियोथेरापी सेन्टर
(अष्टाङ आयुर्वेद फार्मसी) अर्वा खोला पुल पश्चिम हाडवेको बलिपण्टी वित्तमोड-४, भाषा
फोन नं ०२३-५४४६६६/९८०६००३३३/९८४२७१६५८

हाडजोनी तथा नसाका समस्याहरूको सफल उपचार
पूर्वाञ्चलकै पहिलो तथा एकमात्र फरक चिकित्साको उपचार स्पार्क पूर्वाञ्चल अस्पताल वित्तमोड भाषामा हाडजोनी तथा नसाका विरामीहरूको सफल उपचार।
जाँच तथा उपचार हुने समस्याहरू
- गर्धन, ढाड, कम्मर दुख्ने, डिस्क प्रोत्र्याप्स, नसा ब्यापिएको, हड्डी खिडिएको
- बाय रोग, युरिक एसिड बढेको, आर्थराइटिस, जोनी दुख्ने, जोनी जाम भएको
- शरीर फुसफुसाउने, पोलो, लाटो हुने, कान्ते,
- प्यारालाइसीस तथा हिंडुन गाह्रो हुने शरीरको एक वा दुबै भाग नचल्ने, मुष बाडिएकोको विरामीलाई भर्ना गरी विशेष उपचार गरिन्छ।
- प्यारालाइसिस भएको तथा हिंडुन नसक्ने विरामीका लागि अस्पतालमा भर्ना गरी विशेष उपचार गरिन्छ।
स्पार्क पूर्वाञ्चल अस्पताल, कनकाई रोड
नेपाल टेलिकम पूर्व वित्तमोड, भाषा (फोन : ०२३-५४०१२३, ९८०३१५४६९९)

कोरियन भाषामा विशेष छुट
दक्ष शिक्षकद्वारा सस्तो दरमा ग्यारेन्टिका साथ पठनपाठन धमाधम भइरहेको छ। साथै Trail Exam हरू पनि सञ्चालन गराइँदछ। चाडै सम्पर्क गर्नुहोला।
Divine Int'l Academy (Dia)
Birtamode 023-543821, 9823714550
अर्वा खोला छेउ अतिथि सदन जाने बाटोको छेउमा।

उज्यालो यातायात प्रा.लि.
५८६०३६२५३५
५८१४०८८५६६
वित्तमोड, फिदिम, ताप्लेजुङ, हेटौडा, नारायणघाट, काठमाडौं, कोहलपुर, धनकुटा, नेपालगञ्ज, बह्रैन, बिराट, सुर्खेत, बाग्लुङ, कैल, पोखरा, बुटवल, लुम्बिनी, नेपालको जुनसुकै ठाउँ जानको लागि सम्झनुहोस्।

डाक्टर आउने बारेको सूचना
डा. पवन पराजुली NMC No. 7465
MBBS (BKPKHIS) Dharan
MD फिजियन (PGI, Chandigarh) India
DM, Gastroenterology (ION, TUTU) KTM
ग्यास्त्रो एण्ड हेपेटोलोजी पेट. आन्तर. कलेजो. प्याङ्किज्याञ्ज रोम विशेषज्ञ
महिनाको दोस्रो र चौथो शनिवार (दिनको १२ बजेदेखि) कान्तिपुर मेडिसिन एण्ड प्रधान डाइग्नोस्टिक सेन्टर
वित्तमोड अर्वा खोला छेउ (०२३-५४३२५५)

अर्जुनधारा यातायात प्रा. लि.द्वारा सञ्चालित
भाषाको वित्तमोडदेखि पाँचथरको रतिसम्मको दैनिक आरामदारी यात्राको लागि हामीलाई सम्झनुहोस्।
दानावारी महामाई लारुम्वा रतिसम्म गाडी छुट्टै समय:
बिहान : ७:३०, ८:३०, ९:५५, १०:५५, ११:५५, १२:५५,
बेलुका : ०२:५५ दानावारीसम्म। ०२:४५ सानो बर्दुसम्म।
वित्तमोडबाट रतिसम्म जाने गाडी नम्बरहरू:
मेघन ५६४, मेघन १७९९, मेघन ५४६, मेघन ६२५, मेघन ३०७, मेघन ४१७
काठमाडौं इन्चार्ज सतपथक नठवरुण रतिसम्म:
वित्तमोडबाट दानावारी : ९८४२६२३१५२ सीताराम आचार्य (काका)
वित्तमोडबाट रवि : ९८५९९०९४४ वीरेन्द्र राई

मेष (च. च. चो. ला. लि. लु. ले. लो. अ.)
सहयोगीहरूले साथ दिनाले चिताएका काम सम्पादन हुनेछन्। प्रतिस्पर्धीहरू पछि पर्नेछन्। मिहिनेत गर्दा राम्रो परिणाम प्राप्त हुनेछ।
बुध (इ. उ. ए. ओ. बा. इ. बि. बु. बे. हो.)
तारिफयोग्य काम गर्दै मनगो धन आर्जन गर्न सकिनेछ। प्रतीक्षित नतिजाले उत्साह जगाउनेछ। विभिन्न भौतिक साधन जुट्नेछन्।
मिथुन (का. कि. कु. घ. छ. के. को. ह.)

शौच (च. चो. चो. लो. लो. लो. अ.)
सहयोगीहरूले साथ दिनाले चिताएका काम सम्पादन हुनेछन्। प्रतिस्पर्धीहरू पछि पर्नेछन्। मिहिनेत गर्दा राम्रो परिणाम प्राप्त हुनेछ।
बुध (इ. उ. ए. ओ. बा. इ. बि. बु. बे. हो.)
तारिफयोग्य काम गर्दै मनगो धन आर्जन गर्न सकिनेछ। प्रतीक्षित नतिजाले उत्साह जगाउनेछ। विभिन्न भौतिक साधन जुट्नेछन्।
मिथुन (का. कि. कु. घ. छ. के. को. ह.)

शौचै लगानीबाट पनि नाफा कमाउन सकिनेछ उद्योग र व्यापारमा विशेष फाइदा उठाउन सकिनेछ।
कर्कट (हि. हु. हे. हो. डा. डि. कु. डे. डो.)
वचन पुऱ्याउन नसक्ता अरूले आलोचना गर्न सक्छ। आतिथे बानीले बोलीको गलत अर्थ लान सक्छ।
सिंह (मा. मि. मु. मे. मो. टा. टि. टु. टो.)
हातमा आएको रकम अरूका लागि खर्चनुपर्नेछ। बुद्धिले काम लिँदा चिताएको योजना कार्यान्वयनमा

आउनेछ।
कन्या (टो. प. पि. पु. ष. ष. ठ. पे. पो.)
अरूको मुख ताक्ने बानीले आफ्नो काम अग्रो रहनेछ। गोपनीयतामा ध्यान पुऱ्याउँदै शुभचिन्तकहरूको भावना बुझेर अर्थ बढ्नुहोला।
तुला (र. रि. रू. रे. रो. ता. ति. तु. ते.)
अवसर प्राप्त भए पनि आत्मविश्वासको कमीले पछि पर्नेछ। भेटघाटमा अलमलिनाले आँटाका काममा बाधा हुनेछ।

बृश्चिक (तो. ना. नि. नु. ने. नो. या. थि. थु.)
मिहिनेत गर्दा पछिका लागि फाइदा लिन सकिनेछ। स्वास्थ्यका लागि खानपानमा सजग रहनुहोला।
धनु (ये. यो. म. मि. मु. घ. फा. ट. मे.)
परिवेश उल्लासमय रहे पनि जीवनशैली व्यस्त रहनेछ। मिहिनेतले नाम र दाम दिलाउनेछ। विच्छेदिएका आफन्तसँग भेटघाट हुनेछ।
मकर (मो. ज. जि. सि. सु. खे. सो. गा. गि.)
करकापमा परी काममा जुट्नुपर्ने वा विशेष निर्णय

लिनुपर्ने परिस्थिति आउन सक्छ। अवसरको खोजीमा केही दोडधुप गर्नुपर्ला।
कुम्भ (गु. गे. गो. सा. सि. सु. से. सो. दा.)
छरछिमेकमा असमझदारी बढ्ने देखिएकाले हौंसियारीसाथ काम लिनुपर्ला। आकास्मिक खर्च बढ्नुका साथै अर्थ अभाव देखापर्ने सक्छ।
मीन (दि. दु. थ. ठ. ज. दे. दो. व. वि.)
पछिका लागि केही वस्तु त्याग्नुपर्ला। प्रयत्न गर्दा विदेशयात्रा गर्ने प्रक्रिया भने अघि बढ्न सक्छ। टाढाकाका आफन्तले सहयोग देान।

लिनुपर्ने परिस्थिति आउन सक्छ। अवसरको खोजीमा केही दोडधुप गर्नुपर्ला।
कुम्भ (गु. गे. गो. सा. सि. सु. से. सो. दा.)
छरछिमेकमा असमझदारी बढ्ने देखिएकाले हौंसियारीसाथ काम लिनुपर्ला। आकास्मिक खर्च बढ्नुका साथै अर्थ अभाव देखापर्ने सक्छ।
मीन (दि. दु. थ. ठ. ज. दे. दो. व. वि.)
पछिका लागि केही वस्तु त्याग्नुपर्ला। प्रयत्न गर्दा विदेशयात्रा गर्ने प्रक्रिया भने अघि बढ्न सक्छ। टाढाकाका आफन्तले सहयोग देान।